

Schimmerts bedrijf komt op voor arbeiders in India

Eerlijke natuurstenen grafmonumenten

Door Josette Mulders

Geen begraafplaats zonder glimmende, natuurstenen grafmonumenten. Maar weinig mensen weten dat bijna alle natuursteen uit Indiase en Chinese groeves komt, gewonnen en bewerkt door vaak onderbetaalde arbeiders onder barre omstandigheden. Er is zelfs sprake van kinderarbeid en verkapte slavernij. Bert en Trees Reubsaet van RMP Grafmonumenten in Schimmert trekken hiertegen ten strijde. „We willen geen grafmonumenten waar bloed aan kleeft.“

Trees Reubsaet laat haar showroom zien. Op twee verdiepingen staan grafmonumenten die bedacht zijn door de nabestaanden zelf, haar klanten, en niet door fabrikanten. Trees Reubsaet helpt haar cliënten bij het uitwerken, en indien nodig, vormgeven van hun ideeën. Daardoor ontstaan stuk voor stuk persoonlijke grafstenen.

Er zijn mooie paardenhoofden, in verschillende kleuren natuursteen, voor de paardenliefhebber, een buste in natuursteen van de overleden dochter en een gebroken wereldbol voor de overleden geliefde. Tussen al die monumenten bevindt zich, heel opvallend, een filmzaaltje. „Mijn man en ik vinden het belangrijk dat mensen weten waar hun monument vandaan komt. Hoe en door wie hun monument gemaakt wordt.“

Uit groeves in India en China komt meer dan ne-

Bert Reubsaet die elke anderhalve maand naar India reist. „Maar dat geldt ook voor mijn eigen bedrijf in Schimmert.“

Dat de grafmonumenten van RMP Grafmonumenten duurzaam en maatschappelijk verantwoord worden gemaakt, komt omdat het bedrijf niet op zoek is naar de laagste prijs, meent Bert Reubsaet. „We hebben een partnership met onze fabrikant, een langdurige relatie. We zijn er bij gebaat dat onze partner goed schoolde en goedbetaalde mensen in dienst heeft. Zij moeten immers monumenten maken naar een idee van de opdrachtgever, onze klant. Zo sturen we ook regelmatig Europese vakmensen en kunstenaars naar India. Zij leiden de Indiase mensen op. Leren ze nieuwe technieken aan, nieuwe inzichten. Vaak blijven die daar vele maanden. Enkelen wonen en werken er al meer dan drie jaar en dat heeft een positieve uitstraling op de arbeidsomstandigheden.“

Invloed

De manier van werken van Reubsaets grafmonumentenfabrikant zit wel snor, bleek ook enkele maanden geleden toen de Schimmertenaar samen met de Wereldomroep naar India reisde om te laten zien waar hij zijn monumenten vandaan haalt. Minder invloed hebben Trees en Bert Reubsaet op de werkwijze van de groeves. Het natuursteen dat zijn fabrikant gebruikt, komt uit wel 34 verschillende kleinere en grotere groeves. Dat aantal ligt zo hoog omdat ze verschillende kleuren natuursteen aanbieden. Kinderarbeid is in de bezochte groeves niet vastgesteld.

Groeve in het zuiden van India waar natuursteen gewonnen wordt.

Foto: RMP Grafmonumenten

Prachtig

Het echtpaar Reubsaet zet ook na het symposium hun strijd voort voor betere arbeidsomstandigheden in de fabrieken en de groeves.

„Het kan niet zo zijn dat aan de andere kant van de wereld mensen worden uitgebuit om een prachtig monument te maken voor een dierbare overledene bij ons in Europa.“

Muziek waar je stil van wordt

Waar muziek is, is Lieve Marlou

Het nummer 'Lieve Marlou' is uniek.

Nu is alles stil zonder jou
Waar is je muziek gebleven?

gentig procent van het graniet. Onder een gloeiend hete zon, met temperaturen tot 45 graden, halen arbeiders het graniet uit de groeve, veelal op teen-slippers. Hun salaris: twee euro per dag. Van beschermende kleding en schoeisel heeft nog niemand gehoord, lijkt het. Volgens sommige organisaties is in bepaalde groeves zelfs sprake van uitbuiting en kinderarbeid.

Minimumloon

Het echtpaar Reubsaet wil met dit alles niets te maken hebben. In het zuiden van India, in Tamil Nadu, werken zij al tien jaar samen met een fabrikant die zich aan het minimumloon houdt, geen kinderen laat werken en heeft gezorgd voor opleidingen, goede sanitaire voorzieningen en een goede kantine.

„Het minimumloon is drieduizend roepies, ongeveer zestig euro per maand. Ook in India niet echt veel. Toch kunnen we stellen dat de afgelopen jaren veel verbeterd is, ook al kan altijd nog beter,” meent

Volgens Reubsaet wil de klant in Europa best meer betalen voor een grafmonument. „Je moet de consument wél duidelijk maken waar je het over hebt. Vandaar dat wij onze cliënten in de filmzaal laten zien waar hun grafsteen vandaan komt. Uiteindelijk gaat het maar om een paar euro's per grafmonument. Met dat geld kan in India heel wat gedaan worden.”

De Reubsaets maken serieus werk van het verbeteren van de arbeidsomstandigheden in India. RMP Grafmonumenten is een van de initiatiefnemers van de gedragscode 'Duurzaam Natuursteen'. Bovendien laat het bedrijf controles toe, als enige in Nederland, in de hele productieketen. Een inspectie die begint in de groeves en eindigt in Nederland. Binnenkort vindt bij RMP Grafmonumenten in Schimmert zelfs een symposium plaats over de productie van natuursteen. Dat gebeurt in samenwerking met de Werkgroep Duurzame Natuursteen waarin allerlei maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd zijn.

Onze dochter Marlou is op 27 december 2003 geheel plotseling door meningitis overleden. Het was in de kerstvakantie van haar opleiding Creatieve Therapie met muziek in Sittard. Enkele weken na haar overlijden hebben klasgenoten een nummer over Marlou geschreven, uitgevoerd en opgenomen.

Uitgangspunt voor het lied was een accoordschema dat Marlou met haar klasgenote en goede vriendin Ellen voor een opdracht gemaakt had. De instrumenten die Marlou zelf bespeelde zoals klarinet, piano, gitaar en bongo's, alsmede de cello werden in dit lied verwerkt. Marlou vond haar klas als die meerstemmig zong een 'engelenkoor', dus ook dit hoorde in dit lied thuis:

Refrein:

Licht en vuur stroomden door je aderen
Lachen was voor jou als ademen

We kunnen alleen hopen, je ooit terug te zien
Misschien gewoon heel even...

Toen we de CD kregen, het hoesje mooi uitgevoerd met foto's en tekst, kregen we echt het gevoel: 'Ja, dat is Marlou'.
Het klopte gewoon helemaal; de muziek,

de tekst, de instrumenten, de sfeer....

Wonderlijk, dat haar klasgenoten samen met de muziekdocenten, haar zo treffend in een lied hebben weer kunnen geven, terwijl ze elkaar pas ruim drie maanden kenden.

Dit lied geeft ons Marlou en haar hele grote liefde voor muziek terug.

Ellen, en iedereen die dit voor ons gedaan hebben.
BEDANKT.

Waar muziek is, is Marlou.....

Pierre, Hilda en Yvonne Jetten, Reuver